

"HAZADNAK
RENDELTELENÜL
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

MI UJSÁG A MEGYENKÉBEN?

ARAD MEGYE
82 éves korában váratlanul meghalt Varjassy Lajos, Arad város utolsó magyar polgármestere. Varjassy 1907-től az impérium váltásáig állott Arad város élén és az ő nevéhez fűződik a Kulturpalota megépítése, az Astra butor- és repülőgépgyár és az aradi szövőipar megerősítése.

BACS-BODROG MEGYE
Járics Miklós 70 éves béregi gazda amióta özvegy ember lett korát meghazudoló kicsapongó életet folytatott. Naposoztat vadul dőzsölt, a cigányok nappalok-on-éjeleken keresztül muzsikáltak az öregnek — és szépen lassan kezdett szétfolyni a hatalmas vagyon. Fialat unokája egymaga vezette a gazdaságot. A fiatalember elkeseredésében felkapott egy fejszét és nagyapjának ment. "Ha minden elveszett, pusztuljunk mi is" ordította és a sző szoros értelmében szétvagdálta az öreg ember fejét.

HAJDU MEGYE
A csökmői és komádi arzenes gyilkosságok ügye hétről-hétre szövevényesebbé válik. A vizsgálat során egyre szaporodik azoknak a régebben meghalt csökmőieknek a száma, akik a hatóságok gyanúja szerint nem természetes halállal haltak meg. Ugyúgy, beigazolódik az egyik csökmői asszonynak az a valószínűsége, hogy a közönségben 1925 óta többen pusztultak el mérgezől, mint természetes halállal.

MAROS-TORDA MEGYE
Botra támaszkodó, 70 éves vak anyóka vánszorgott a marosvásárhelyi — ma "targumures"-i — román ítélőtábla bírái elé. Asztalos Eleonóra, a szemérvilágát vesztett öregasszony, akitnek sohasem volt baja a törvénnyel, sirva állott meg a bíróság előtt. Nagy volt a "bűne". Véletlenül piros-fehér-zöld színösszeállítású virágcsokrot árult a hetipiacon. Ezért "államellenes vétség" címén a törvényszék háromszáz leí pénzbüntetésre ítélte.

PEST-PILIS-SOLT KISKUN MEGYE
Ujkécskén egy legénybe egyszerre három leány volt szerelmes. Egyikük sem tudott lemondani a legényről és mind három öngyilkosok lettek. Az egyiket sikerült megmenteni, a másik kettő azonnal meghalt, erre a harmadik, akit először sikerült megmenteni, másnap egy óvatlan pillanatban kiment a szőlőbe és ott felakasztotta magát. Mire ráakadtak, ő is meghalt.

POZSONY MEGYE
A csehek köztársaságuk első hadügyminiszterének, Stefanik tábornoknak a szobránt akarják Mária Terézia lerombolt lovaszobrának a helyére állítani. Jellemző Prága gondolkodásmódjára, hogy szobrot emelnek annak a Stefaniknak, akit az özszeomlás idején, amikor repülőgépen hazaérkezett a hadügyminiszteriség átvételére, "tévedésből" lelőttek a csehek. A "tévedés" onnan származott, hogy Stefanik, Benes társa a monarchia el-

árusában, tulcsoktat tudott némely cseh jelcsok dolgairól különösen "pénzügyi" vonatkozásokban.

SOMOGY MEGYE
Tódor János somogyiszlai gazdálkodó a kapcsvári országos vásárról hazatérve itatni akarta a lovakat, de oly szerencsétlenül hajlott a veder fölé, hogy fejével beleesett a 23 méter mély kutba. Mire segítséget hoztak, már belefulladt.

TOLNA MEGYE
Vörös Istvánné 25 éves simontornyai asszony összevezett az urával és úgy elkeseredett, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Az öngyilkosságnak borzalmas módját választotta. Leöntötte a testén lévő ruhát petróleummal és meggyújtotta. Égő fátylánként, sikoltozva rohant ki az udvarra, a szomszédok közrefogták, a ruháját eloltották, majd a súlyosan összeégett asszonyt a mentők a szekszárdi kórházba szállították. Megmenteni nem lehetett, mert hajnalban rettenetes szenvedés után meghalt.

Elfogták az új vörös vezérkart

A magyar fővárosban újabb nagyszabású kommunista akcióról rántották le a leplet. A titkos kommunista alakulatok március 21-én, a magyarországi tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulóját véres uccal zavargásokkal és sorozatos merénylettekkel akarták megülni. Ennek a nagyszabásúnak tervezett vörös megomozdulásnak az előkészítők munkálataihoz már hónapokkal ezelőtt hozzáálltak. Sallai és Fürst utódjává a kommunista központ új személyét választott ki, Kallós (Krausz) Gyula technikust, aki Német Sándor álnevén egy Róna uccai házban lakott albérleti lakásában.

Ez az új kiküldött megfelelő összegű pénzzel és kommunista nyomdával felszerelve érkezett Moszkvából. Az új vezér nagyon óvatosan dolgozott, a különféle sejték vezetőivel uccai összejöveteleken találkozott és jelszókészítőket egymásnak. Aki a jelszókat nem tudta, a vezértáborral nem is kerülhetett össze. Ez a jelszó, amely tulajdonképpen egyik leleplezője volt az újabb kommunista összeesküvésnek, így hangzott:

— Békeffy konferál, reng a ring a róna... A detektívek, akik az összejövetelek helyeit kiderítették, feltűnt ez a különös köszönet. A jelszó értelmét a politikai osztály vezetői csakhamar kihámozták: kiderült ugyanis, hogy a kommunista ifjuniomuskások új vezetője a Róna-uccában lakik egy Békeffy (Braun) nevű embernél.

Kallós (Krausz) Gyula letartóztatása után kézrekerültek a többi kommunista irányítók is. A letartóztatottak a következők: Sebes (Schwartz) György nyomdász, Tauber Vilmos festő, Faragó (Fuchs) György sajtóelosztó, Sonnenschein Ferenc 23 éves magántisztviselő, központi sajtóelosztó, Winder Zoltán 22 éves orvostanhallgató, Léval (Lévy) Ferenc 20 éves magántisztviselő, sajtótároló, Fehér (Weisz) Klára tanítónő összekötő, Szeszlér Andor 19 éves korbélytanonc, összekötő, Wittmayer Ernő 19 éves fodrászeggedő, Jakobovits Mária 20 éves munkásnő, Rosenberg Lajos 24 éves nyelvtenár, Szabó László 23 éves gyári munkás, Léval Jánosné 27 magántisztviselőnő, Leszner Vera 18 éves egyetemi hallgatónő, összekötő, Földes Ferenc 23 éves nyelvtenár, találka közvetítő, Komló (Kohn) Vilmosné 19 éves magántisztviselőnő pionir-szervező. A házkutatás során körülbelül 400 kg. sulyú rópirat, utasítás, nyomdai keltek és egy vasklóridallt tilt

ítve került elő, melynek tartalmát titkos irások előhívására használták.

Az elfogott kommunisták a kihallgatások során beismerték, hogy március 21-én vérfürdőt akartak rendezni Budapest utcáin és sorozatos merénylettekkel akarták felhívni a világ figyelmét a magyarországi tanácsköztársaság kikiáltásának tizenöt éves évfordulójára.

A SZOCIALIS ELLÁTÁST ORSZÁGOSAN KELL RENDEZNI!

Budapest és az ország többi törvényhatósága közösen egyezszik a szociális ellátás alapelveit megállapítani, mert Budapest e nélkül nem tud védekezni a munkanélküliség folyamatos beözönlése ellen, aminek nemcsak a főváros, hanem az egész ország is kárát látja. Feltétlen munkaadalmak teremtéséről kell gondoskodni — az az elv. A főváros és a vidék közötti ellentéteket eddig nagyrészt az értékesítés-nél felesleges közvetítőkereskedelem növelte a közszükségleti cikkek megdrágítása folytán. A fővárosnak szoros és közvetlen kapcsolatot kell teremteni a falu népével. Sürgősen megkezdik a középítkezéseket, a tejárak le-szállítását és a szegényházi rendszer megreformálását.

BESZÉLJENEK A — SZAMOK

Ha az 1933. évi hazai statisztikai adatokat vizsgáljuk, számszerűen érdekes, de egyuttal nyugtalanító jelenségeket találunk. 1933-ban például oly kevés gyermek született, mint talán soha. Még 1928-ban 222 ezer volt az élveszülettek száma, a múlt évben pedig csak 189 ezer. Kerek-en 33 ezer a csökkenés.

Másrészt megnyugtatólag hat, hogy a házasságkötések száma a mélypontot 1932-ben érte el, mert 1933-ban már 915-tel többen határozták el magukat házasságkötésre, mint az előző évben. Emelkedik a házasságkötések száma, remélhetőleg emelkedik a születések száma is úgy, hogy ebben az évben 200.000-nél több élveszülető magyar honpolgárt kell majd anyának könyvezni.

Ha a munkapiacot nézzük, ott határozott javulást találunk. Száz munkakereső 1931ben még 177 munkakereső esett, 1932-ben 152, 1933-ban az évi átlag már 139. A javuláshoz tartozik akartak rendezni Budapest utcáin és sorozatos merénylettekkel akarták felhívni a világ figyelmét a magyarországi tanácsköztársaság kikiáltásának tizenöt éves évfordulójára.

25 ezer külföldi fordult meg az Óházában

A nemzetközi cserevonatok 1932. és 1933 évi forgalmáról készült kimutatás szerint 1932-ben Magyarországra érkezett 23 vonat 10.690 utassal. 1933-ban pedig 35 vonat 15.010 utassal. Külföldre ment 1932-ben 13 vonat 6.681 utassal, 1933-ban 34 vonat 13.689 utassal. Átutazott és meg-szakitotta útját négy vonat 1701 utasa. Eszerint a két év alatt Magyarországra 58 vonat 25.700 utast, viszont Magyarországról külföldre 47 vonat 20.370 utast vitt.

A Magyarországra érkezett külföldiek megoszlása ország-onként a következő volt: Angliából 1786, Franciaországból 1600, Németországból 2393, Ausztráliából 5317, Rumániából 7878, Csehszlovákiából 2775 és végül Lengyelországból 200 utas érkezett. Magyarországból Olaszországra 5772, Svájcra 816, Franciaországra 979, Angliába 4291, Rumániába 2943, Csehszlovágra 858, Bulgáriába 514 és Törökországba 174 utast szállítottak a cserevonatok. Közli még a statisztikai kimutatás, hogy 1932-ben 12 kulturvonat 7969 utast, 1933-ban pedig 44 vonat 36.204 utast, vonatként átlagban 822 utast szállított a fővárosból a vidékre vagy viszont.

SI ESEN BEKÜLDENI SZAVAZATAT!

A **Kanadai Magyar Ujság** Recept-Pályázata

Szavazólap

Alulírott a 'K. M. U.'-ban
jelige alatt megjelent receptet
találom legjobbnak. Ugyancsak kitüntetésre érdemesnek
vélem a és
jeligés recepteket.

Pontos cím:

olvasható aláírás

— OLVASHATÓ IRASSAL KITÖLTVE KÜLDJE BE! —

Jelleges levelet kiadó továbbít

Árban **KICSI** | **NAGY** | Erdményben

APRÓHIRDETÉSE

Egy számban való közlés ára 50 c, három számban \$1.25 Szigoruan előre fizetendő

GABONA - TÖZSDE

BUZA — változatlan	No 1 66 cent; No 2 63 c; No 3 61 c
No 4 59 c; No 5 56 cent.	
ZAB — változatlan	No 1 CW 33 cent; No 2 CW 31c
ARPA — változatlan	No 3 CW 39 cent No 4 CW 37 cent
LEN — változatlan	No 1 CW \$1.46 No 2 CW \$1.42
ROZS — változatlan	No 1 CW 46 cent No 3 CW 49 cent.

PÉNZ-PIAC

(A Canadian Press már. 27-i jelentése)

Amerikai dollár vételnél	\$1.00 1/16
Angol font	95.10
Magyar Pengő	29.67 cent
Cseh korona	4.16 cent
Jugo dinár	2.30 cent
Rumán leu	1.03 cent
Budapesti jegyzés 1934 már. 13-án	
Kanadai dollár	P 3.31—3.51
Amerikai dollár	P 3.28—3.48

ÁLLAT - VASÁR

SZOPÓS BORJU 50 centtel emelkedett	Jó	5.50 — 6.50
Közepes	2.00 — 5.00	
TINO — 25 centtel emelkedett	Jó	4.50 — 5.50
Közepes	3.50 — 4.25	
OKOR — változatlan	Jó	4.50 — 5.50
Közepes	3.50 — 4.25	
Silány	2.50 — 3.00	
BIKA — változatlan	Jó	2.00 — 2.75
Silány	1.25 — 1.75	
BERTES — 75 centtel esett	Világított	7.10
Nehéz	6.50	
Könnnyü	5.50—6.50	
No. 1. koca	5.00	
No. 2. koca	5.50	
BARANY — 25 centtel esett	Jó	7.00 — 7.25
Silány	3.50 — 5.00	
BARANY — változatlan	Jó	1.50 — 1.50
Silány	1.00 — 1.25	

KANADAI DOLLARJÁÉRT a legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát. Zlotyt az alanti irodánál kapja. PÉNZÉT pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világ bármelyik országába. Minden pénzküldönk egy, a címzett által sajátkezűleg alá-írott nyugtát kap. — Ha családját vagy menyasszonyát óhajítja kihoztatni, mi készsé-geesen állunk rendelkezésre a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyet kedvező részletfizetésre is adjuk.

Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegek Mindennemű felvilágosítások.

ALEX. A. KELEN LIMITED

1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

FORRADALOM EGY MÁR VILAGON

— Meg fogom végre tudni, hogy miért látta kivánatos-nak a velem való találkozást?

— Régi ráterhettünk volna arra, ha az események egy-másutánja el nem veteti beszélgetésünket. Az Unio kormányának védelme alatt egy csomó indus törzs áll, mely hozzávetőleges számítás szerint háromszázezer lélekszámból áll s ezeknek fenntartására a kormány évenként hárommillió dollárt vesz fel a költségvetésébe. Az Unio államainak területén Lincoln idejében 12 millió indus lakott, de ezeknek száma részben kivándorlás, részben az elnyomatás folytán annyira lepadt, hogy az Unio megalakulásának tizedik évében megégett becselés szerint már csak másfélmillió indus lakott a szabadság földjén. De ez a szám is rohamosan hanyatlott s azért a kongresszus, ami a bülények védelmét is kezébe vette, (igaz, hogy nem jelentős eredménnyel) vörösbőrű embertársai életfeltételeit íránt is érzéket vált mutatni, a midőn védenék részére az említett összeget megszavazta. Akkor már csak 900 ezer indus osztozkodott a részükre biztosított tápdíjban. Az indián-területek kibocsátása után megégett népesszámlás, melyben természetesen csak az Indián-Reserváción élő indusok foglaltattak benne, eredményül 450 ezer lélekszámot adott, melyhez hozzáadva az elszórtan élő s így a népszámlálás keretén kívül eső 150 ezer indust, az összsám 600 ezer lelket tett ki.

Eddig az a rendszer dívott, hogy mindazon állam, melynek területén indusok lakoznak, bejelentette a washingtoni kormány-nak a reá eső hányadot s az összeg az illető államnak megküldtetvén, a törzsek megbízottjait személyesen jelentkezték a pénzért.

Most a kormány módosítani akarja ezt az eljárást és, hogy az indusok utazási és más költségeit mellőzhesse, terve vette, hogy bizottságot alakít, melynek az leendő feladata, hogy felke-rese az indusokat a saját fészükben, közvetlenül fizeti ki nekik az államsegélyt. Eddig minden rendben lenne. A bizottság tagjai is kijelöltettek, de szükség van egy tapasztalt, megbízható és fő-ként körültekintő férfitre, aki a feladat érdemleges részét, nevezte-sen az indusokkal való közvetlen érintkezést magára vállalja.

— Azt értem, hogy az érdemes bizottság szeretné áthárti-tani magáról a fáradsálmakat, de azt nem értem át, hogy miért mondja el mindent nekem!
— Talán még nem jól bontottam azt az ügyet. A bizott-

DRUMAR JANOS

ság korántsem mentesül sem a fáradságtól, sem a felelősségtől. Hanem ha együttesen működnek, nem lenne kizárva az a lehető-ség, hogy a hatszázezer lélektömeg tudott indusok a valóságban háromszázezerre apadnának le. Ennek szívenyentes bevallását célozta elkérletetni ama körültekintő egyszemélyi alkalmazása, akinek nem lenne feladata számolgatni az indusokat, csupán ki-fizetni azokat, akik eléje kerülnek.

- Es találtak már ilyen körültekintő férfira?
- Mindaddig míg Önt meg nem ismertem: nem.
- S Ön engem alkalmasnak vélt erre a szerepre?
- Már csak térismeretnél fogva is. Ön tudja, hogy az ország melyik sarkában bujkálnak a különböző törzs indusai, el-tekintve ettől az áldott földtől, mi tudvalevőleg a crowsok lakhelye
- Bevégezte?
- Még hátra van fizetés kérdése, mely arányban áll a feladatnak kétségtelen fáradaimával. Mondom, 300 ezer vagy még kevesebb indussal lesz Önnek csak dolga s mégis 600 ezer után jár a tiszteletti, még pedig fejlenként egy dollárban megál-lapítva, mely összeg előzetesen fog az Ön kezébe kifizetelni, míhelt kötelezőleg nyilatkozik.

Tycho felelni akart, de Geronimo szavába vágott: — Hozzá kell még tennem, hogy a hatszázezer dollár nem papírpénzben, hanem csengő aranyban kerül kifizetésre. Most mindent elmondottam. Ha úgy tetszik nyilatkozzék!
— Van Önnek jó memorija?
— Elég éles.
— Azért kérde, hogy megbízójának változatlanul adja át üzenetemet! Mondja meg Fernandeznek, hogy hamarabb nála leszék, mintsem hinné s akkor felelni fogok neki.
Geronimo visszabökönt a név említésére.
Villámgyors eszmészövdésében végigfutotta az ímént le-játszódtól jeleneteket s egyszerre elszápadva kiáltott fel:
— Ön olvasta! Ön olvasta a galya nevét vállamon?!
— Nem szivesen olvastam.
— Es tudja-e, hogy mi a sorsa annak, aki kéretlenül na-gyon mélyen hatol titkaimba? — kérdezte sziszegve a dübötől.
— Azt az Ön további magatartása fogja meghatározni — szolt meg nem felelmetre a másik.
— Legyen hát erre nézve is tájékozott — ordított fel Ge-